HSA Peelvenen

(hydrologische systeemanalyse)

Aanleiding en uitkomsten

Hoogveen vereist een stabiele waterstand.

Maximaal 30 cm verschil Tussen zomer en winter.

=> Wegzijging moet heel gering zijn.

WBdP en SBB legden in de Peel vele dammen, stuwen en kades aan. Ook werden veel lekken naar de ondergrond gedicht.

Dat gaf positieve resultaten.
Op diverse plekken beginnende veenmosgroei.

Echter rondom de Peel steeds meer diepe sloten, drainages en beregeningsputten.

Gruttoweg
Gruttoweg

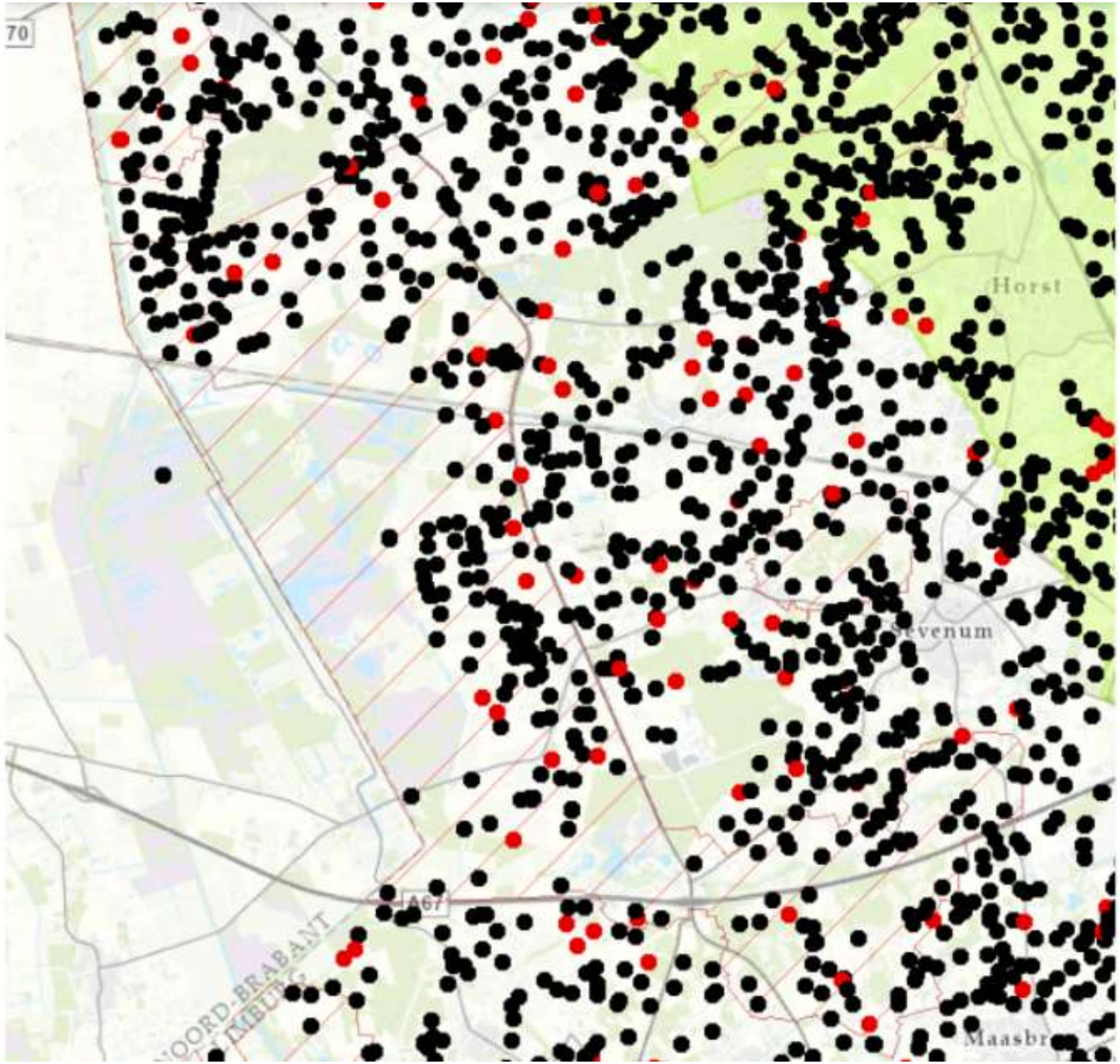

Zeer veel beregeningsputten rondom de Peel.

Hier rond Mariapeel/Grauwveen.
Rond Deurnese en Groote Peel idem.

Te groot verschil tussen winter- en zomerwaterstand !

Raad van State

No. E02.95.1741.
Datum uitspraak: 26 maart 1998.

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geschil tussen:

de Stichting Werkgroep Behoud de Peel te Deurne (appellante)

en

de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (verweerder).

Meerdere procedures WBdP tegen nieuwe beregeningsputten rondom Peel.

Raad van State begin jaren negentig: gebruik put natuurvergunningplichtig.

RvS 1998: slaan van put vergunningplichtig.

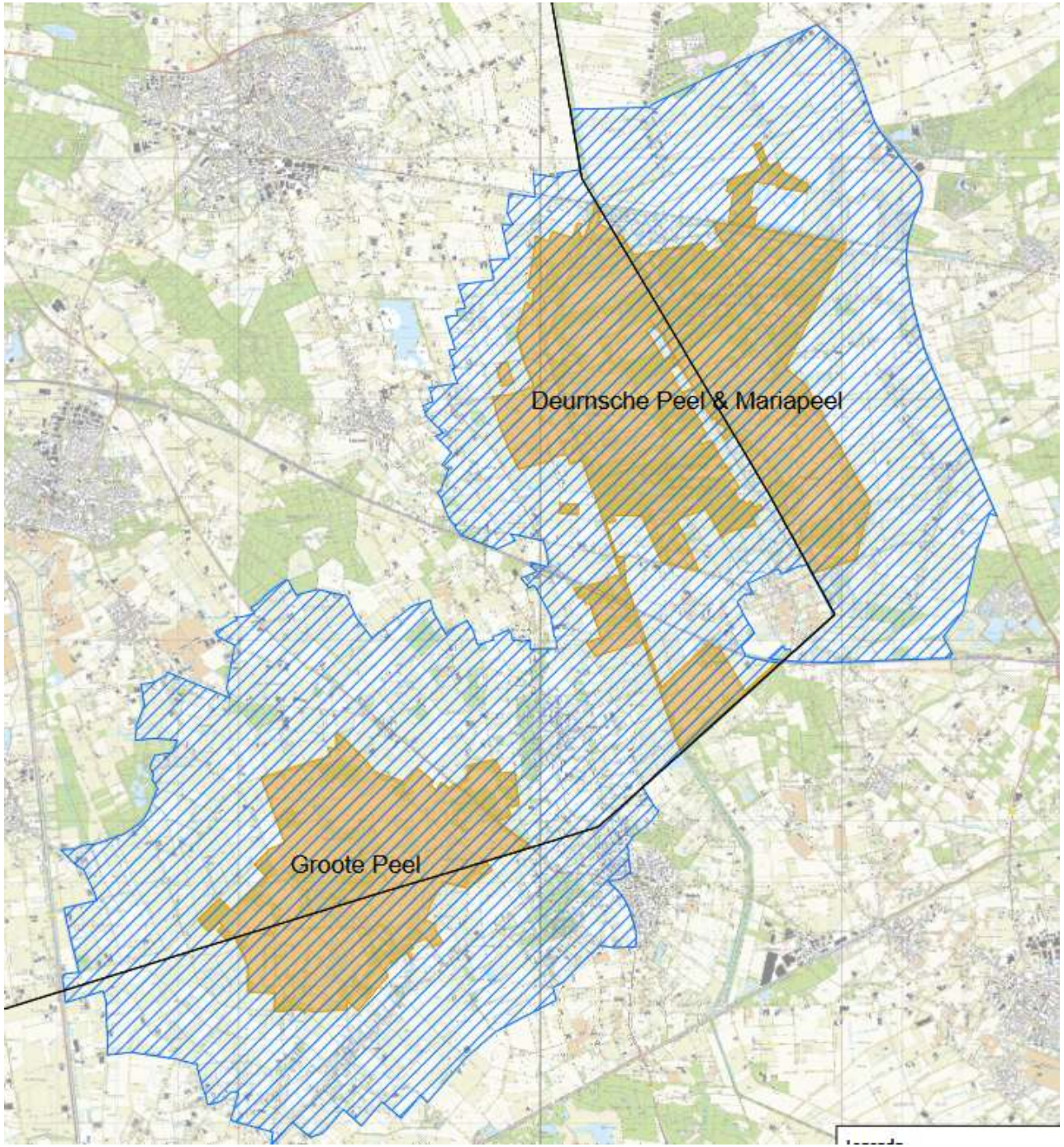

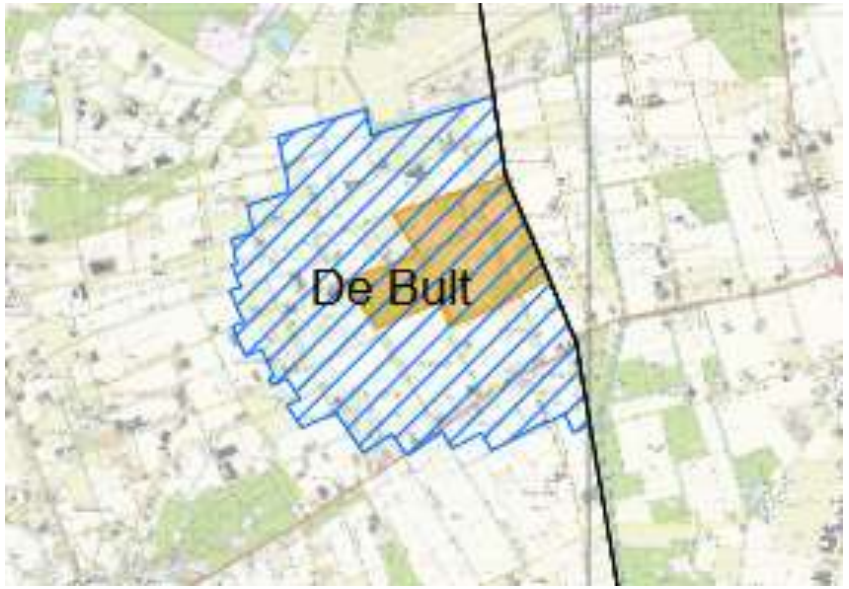

Door acties van WBdP **hydrologische beschermingszones** i.h.k.v. de Nb-wet.

1990 Groote Peel (2 km)
2001 Mariapeel/Grauwveen (1,5-2 km)
2014 Deurnese Peel (1 km)

* In Limburg deels niet: Bult en Zinkse!

Nieuwe sloten, drainages en beregening binnen bufferzones vergunningplichtig.

Desondanks nog meerdere handhavingsverzoeken van WBdP.

Provincies: ‘wordt wel opgelost met het Natura2000-beheerplan’.

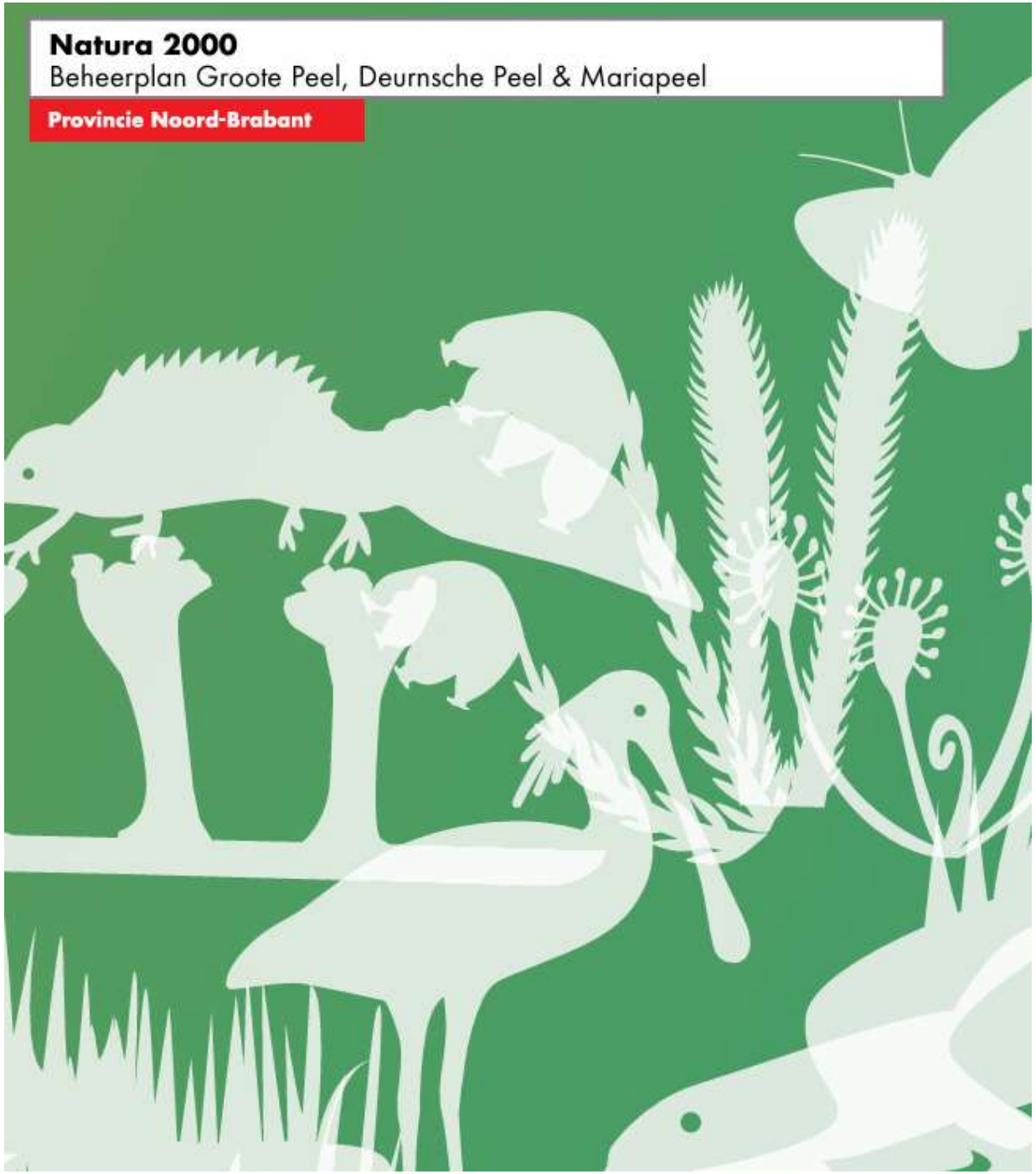

Natura2000-beheerplan (2017).

Legalisatie bestaande putten tot 2008 !

WBdP met succes in beroep bij rechtbank.

Hoger beroep provincie afgewezen.

Provincies: hydrologisch onderzoek aan effect beregening in droog jaar.

Uitkomst: 10-25 cm daling waterstand in Peel

Passende beoordeling Deltares:
Beregening verlaagt de grondwaterstanden extra. In combinatie met andere negatieve factoren is het uitsluiten van een negatief significant effect daarom niet mogelijk.

Wijzigingsbesluit Natura2000 beheerplan Groote Peel, Deurnsche Peel en Mariapeel

In december 2022 werd door de provincies de natuurvergunningplicht voor beregening weer ingevoerd.

De provincies en waterschappen deden echter niets om de negatieve invloed van alle bestaande putten te verminderen.

Enkel een intentieverklaring, maar daar kwam nauwelijks iets uit.

Handhavingsverzoeken WBdP

Daarom vroeg WBdP begin 2023 om handhaving bij provincie N.-Brabant en Limburg voor alle putten binnen de bufferzones zonder natuurvergunning.

Ook om handhaving gevraagd aan de Limburgse kant van De Bult en het Zinkske.

Waarom de handhavingsverzoeken?:

- De bestaande beregening binnen bufferzones is negatief.

- De bufferzones betekenen geen stand-still, want:
    - onvoldoende handhaving op nieuwe putten
    - grondgebruik intensiever
    - pompcapaciteit is vrij
    - vanuit 1 put vaak aftakkingen

Provincies: weer nieuw onderzoek: de HSA Peelvenen.

Niet alleen aan beregening, maar ook aan het effect van vernattingsmaatregelen.

Mede door de HSA heel lang geen beslissing op onze handhavingsverzoeken.

WBdP in juli 2025 in **beroep** tegen de weigering van Limburg om te handhaven.

Brabant stelde eerst wel te gaan handhaven, maar deed dat uiteindelijk toch niet.

WBdP in april 2026 **bezwaar** tegen de Brabantse weigering tot handhaving. Beroep zal volgen.

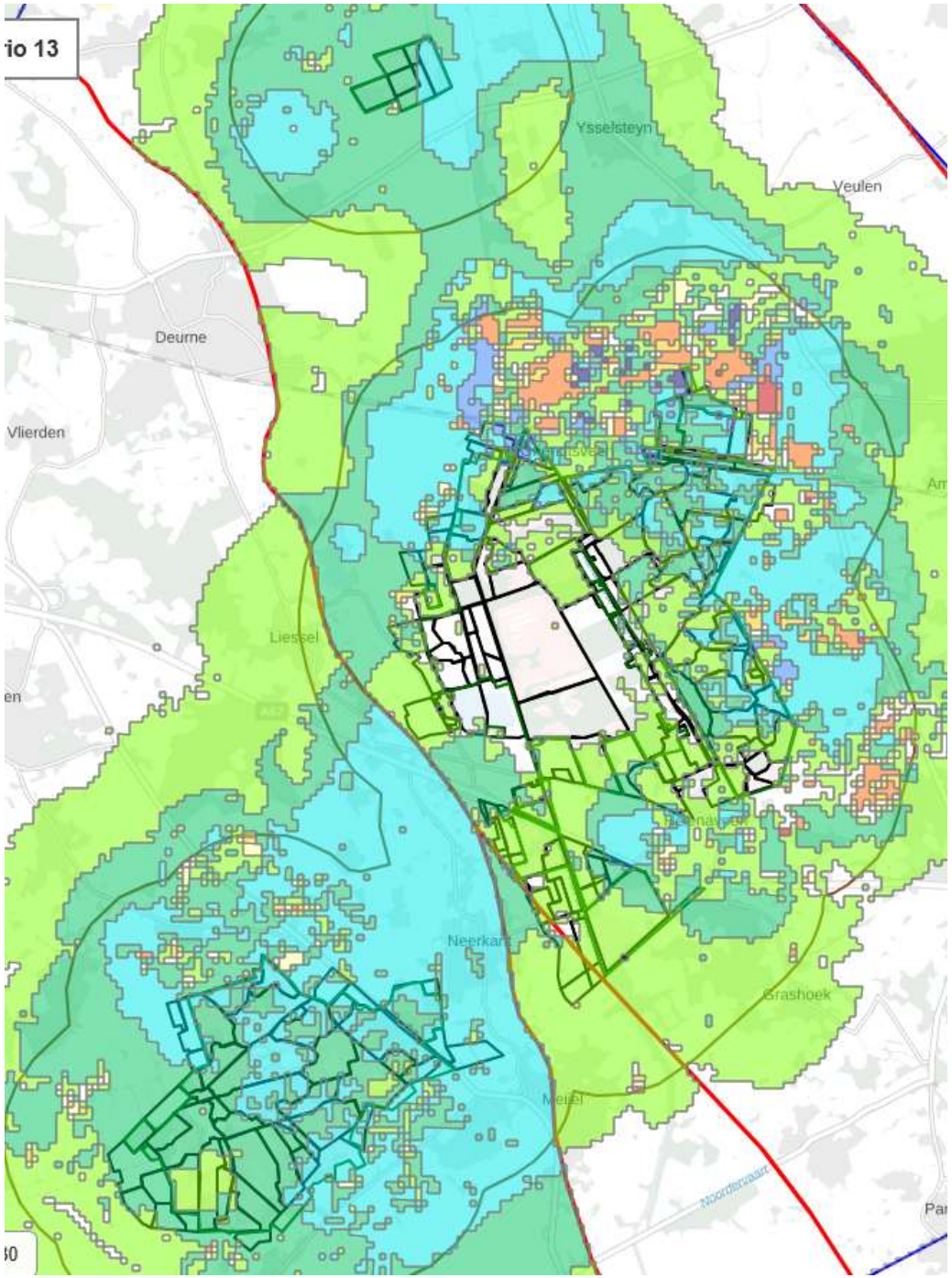

Resultaten HSA

Opnieuw: beregening in droog jaar duidelijk negatief.

Tot 25 cm daling waterstand in Peel.

Verschil GLG 2018-2020

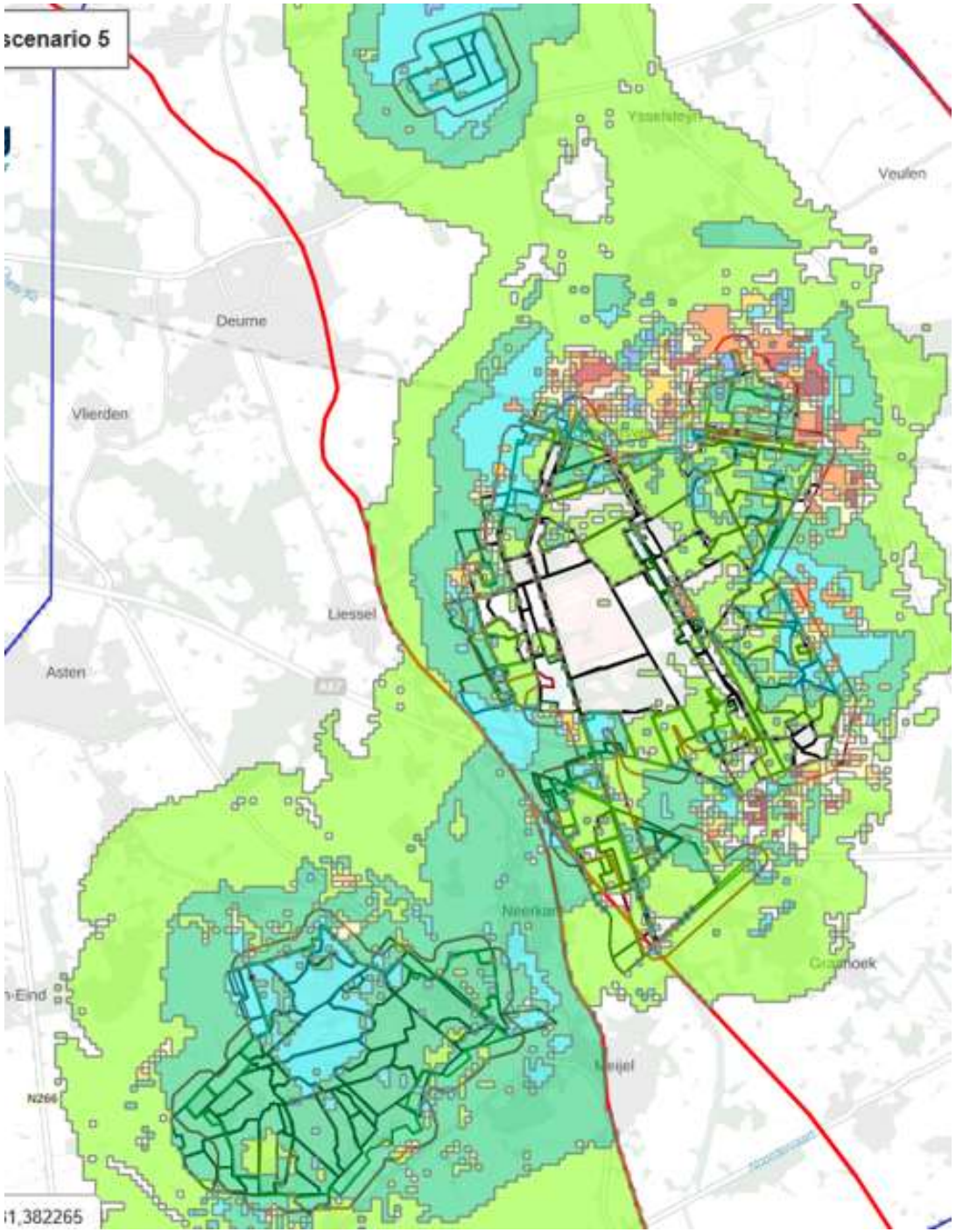

Maatregelen:

Binnen 1 km rond Peel -30 cm t.o.v. maaiveld

Verschil GLG 2018-2020

dGXG

- >0,40 (natter)
- 0,26 - 0,40
- 0,11 - 0,25
- 0,06 - 0,10
- 0,01 - 0,05
- -0,01 - 0,01
- -0,01 - -0,05
- -0,06 - -0,10
- -0,11 - -0,25
- -0,26 - -0,40
- <-0,40 (droger)

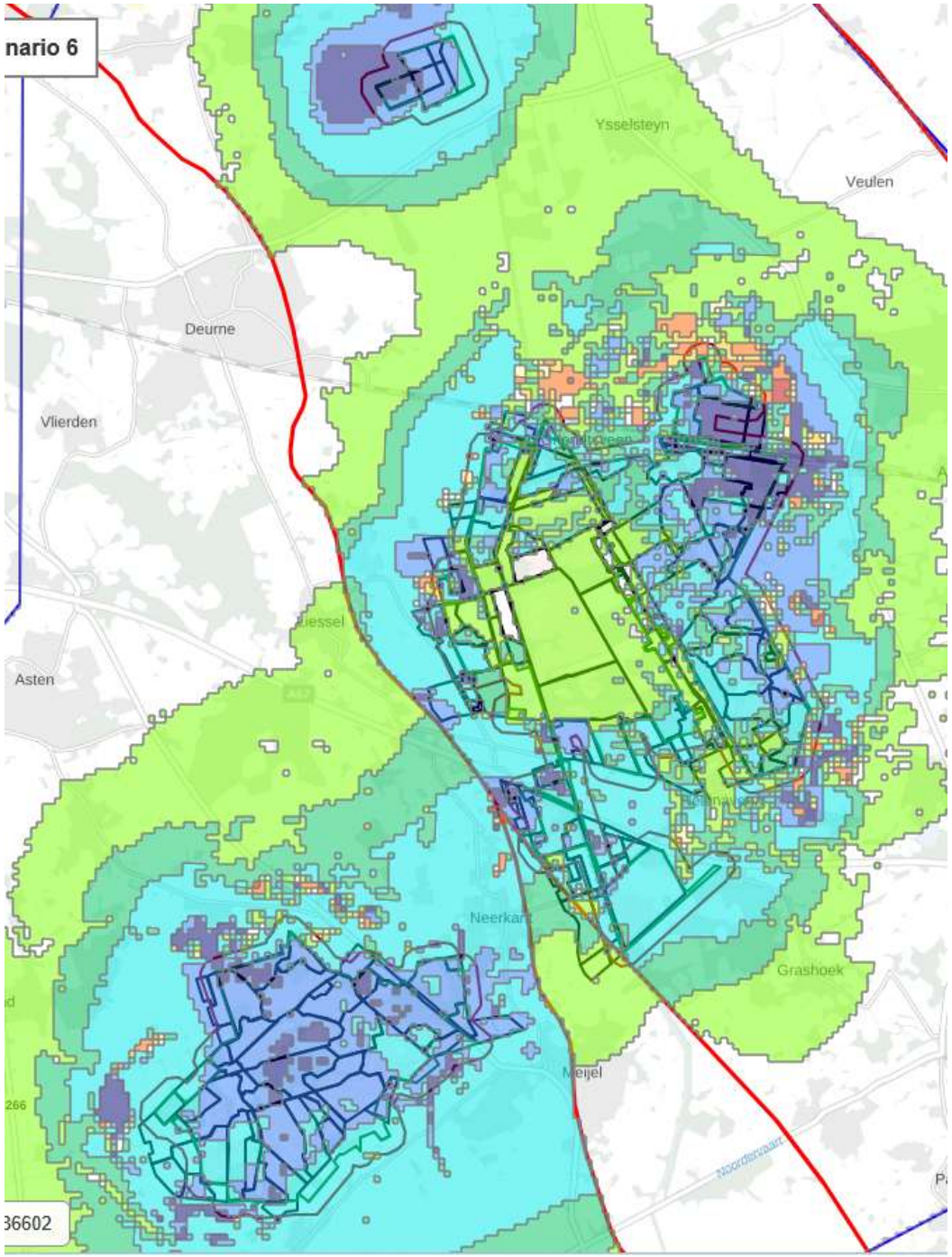

Binnen 1 km peil rond de Peel gelijk aan peil binnen de Peel.

(Echt flinke vernatting rond Peel zonder wateraanvoer.)

Verschil GLG 2018-2020

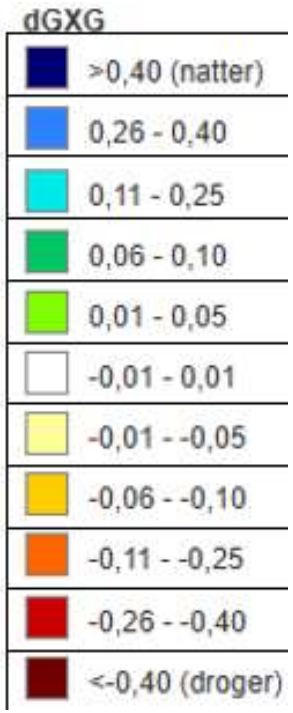

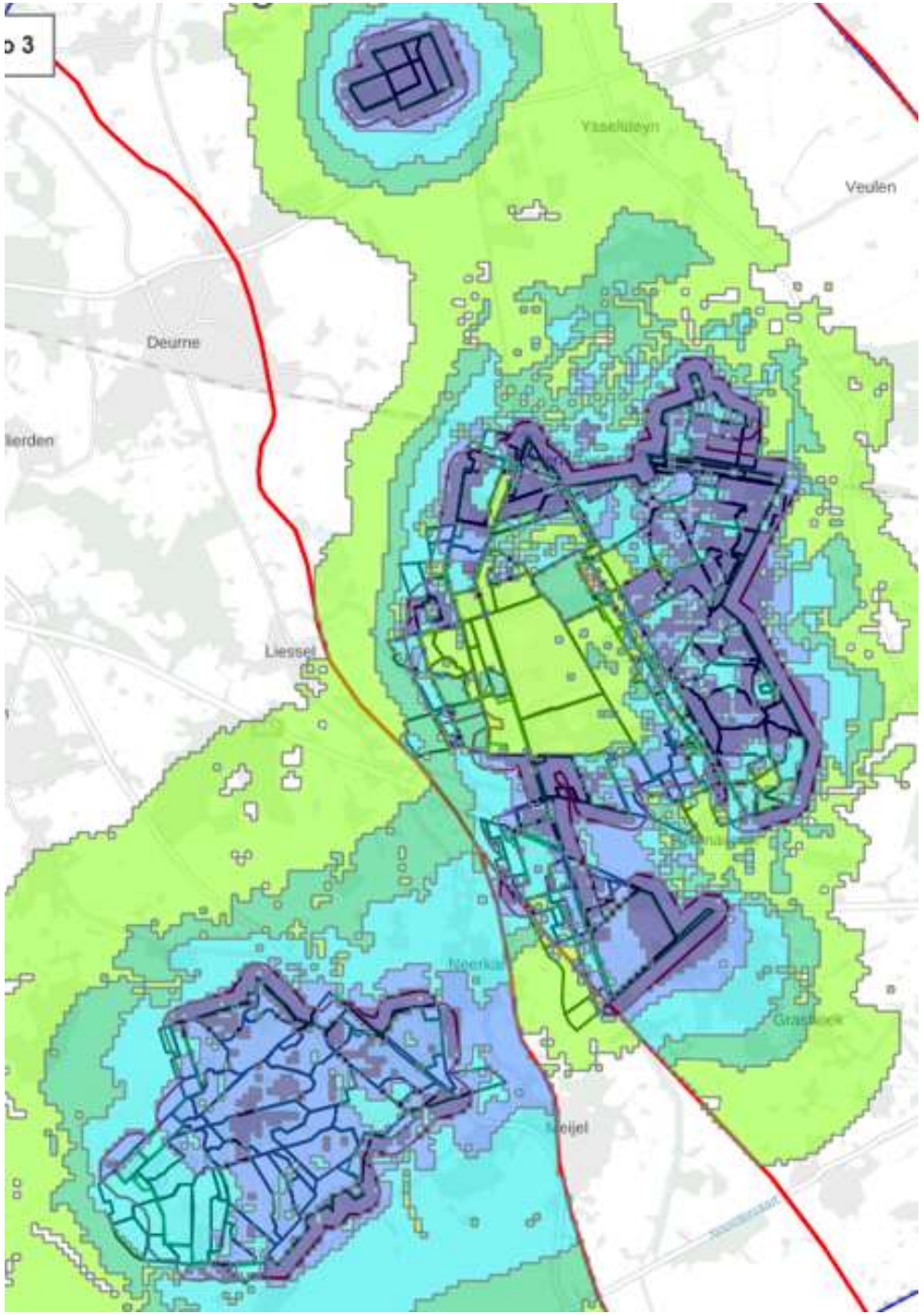

Binnen 250m rond Peel waterstand aan maaiveld, met wateraanvoer.

Verschil GLG 2018-2020

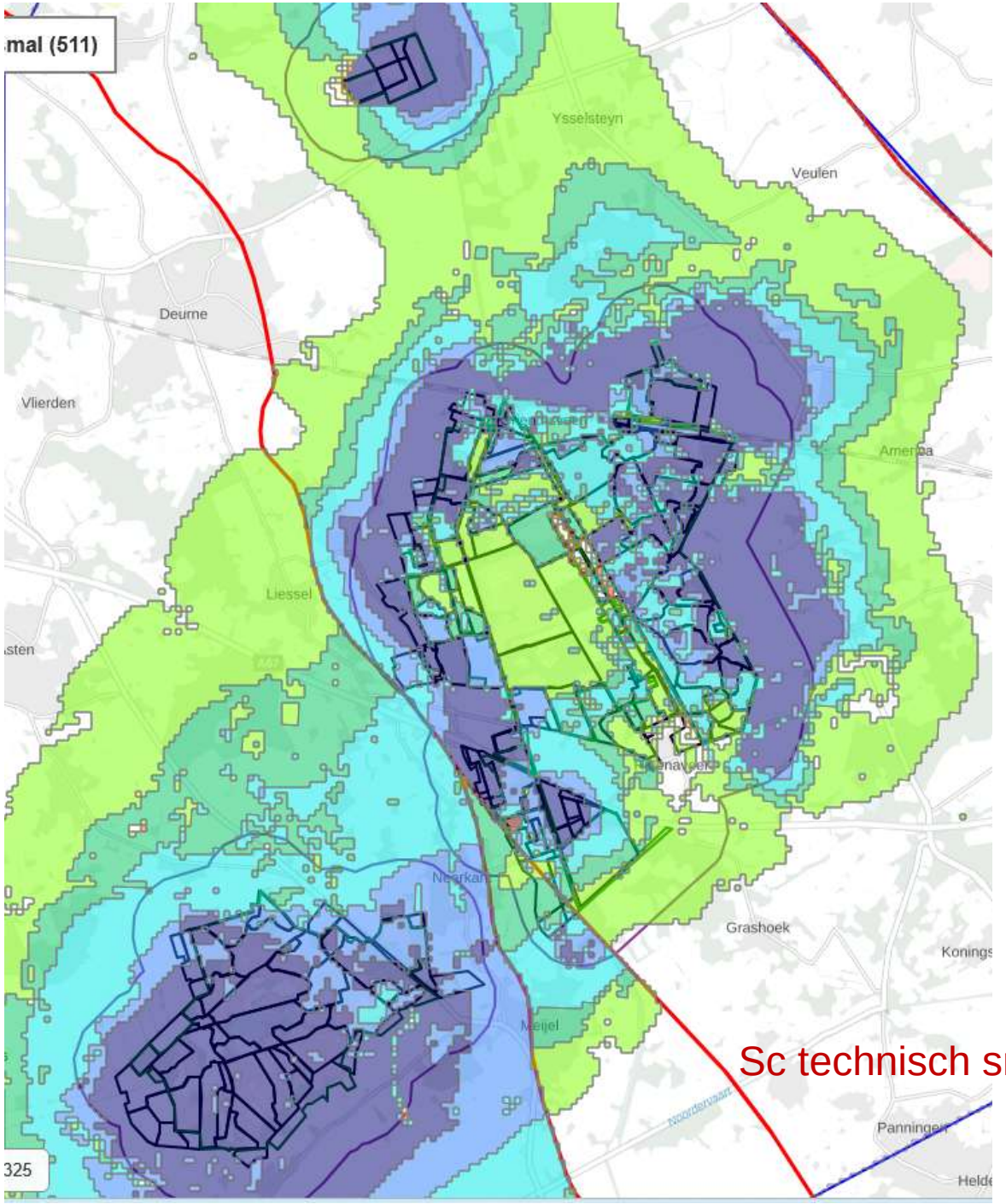

Sc technisch smal

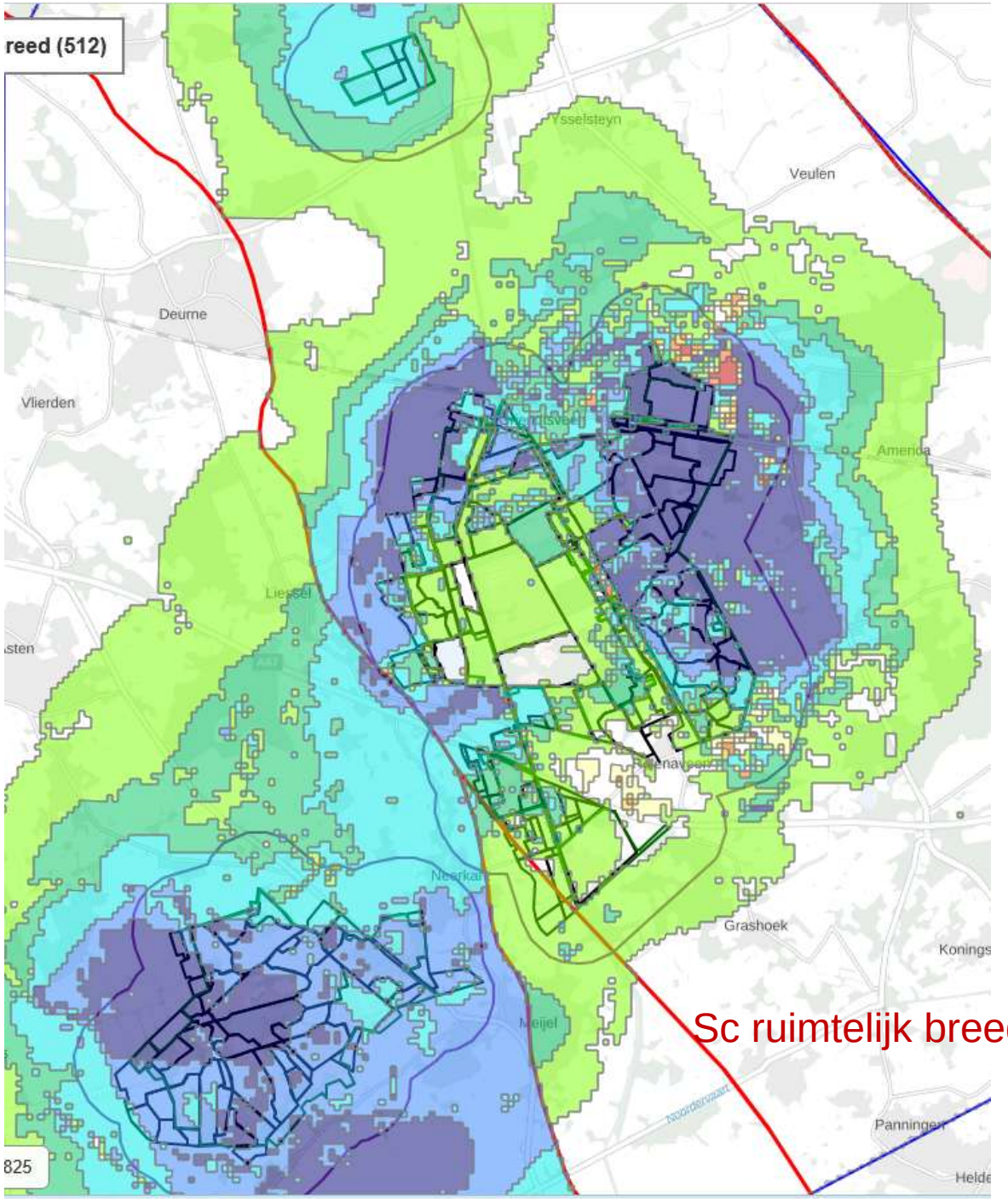

Sc ruimtelijk breed

In ‘technisch smal’ veel meer Maaswateraanvoer dan in ‘ruimtelijk breed’.

Maaswater deels tot tegen de Peel.

In Brabant Maaswater zelfs in de nieuwe natuur !

Maaswater is voedselrijk en <u>kalkrijk</u> !!!

Leg de Peel niet aan het infuus !

- Zeer groot risico op binnendringing Maaswater in Peel.

- Geen overgangszone rond de Peel en dus niet de bijbehorende biodiversiteit.

- Maaswater altijd beschikbaar?

- Buiten de smallere zone met Maaswatervernatting zal de landbouw verder intensiveren.

Zie ook op onze site: https://wbdp.nl/20260812-leg-de-peel-niet-aan-het-infuus/

De overgangszone rond de hoogveenkern bevat de meeste biodiversiteit.

Hoogveenkern: zeldzame soorten, maar relatief weinig verschillende.

Overgangszone:
Net ietsje minder zuur en voedselarm dan de kern.
Veel verschillende, zeldzame soorten, zoals Beenbreek, Parnassia, orchideeën, libelles, etc., etc..

Er is uitwisseling tussen de kern en de overgangszone.

Als de hoogveenregeneratie lukt, dan moeten soorten zoals Blauwborst en Klapekster een plek kunnen vinden aan de randen van de Peel.

Volgens de Habitatrichtlijn gaat het om de bescherming van natuurlijke habitats.

WBdP: liever nu minder doelbereik in de kern, dan voor altijd het bereiken van een hoogveenlandschap, met bijbehorende biodiversiteit, om zeep helpen!

WBdP helpen met het Peelbeschermingswerk? Graag!